

*Załącznik do uchwały Zarządu
Banku Spółdzielczego w Sierakowicach
nr 27/2018 z dnia 23marca 2018r.*

Bank Spółdzielczy w Sierakowicach

**INFORMACJA Z ZAKRESU PROFILU RYZYKA I POZIOMU KAPITAŁU,
WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH, POLITYKI W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ
ORAZ ART. 111A UST 4 USTAWY – PRAWO BANKOWE
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W SIERAKOWICACH
WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU**

SPIS TREŚCI

WSTĘP

- I. Informacje ogólne o Banku
- II. Cele i strategię zarządzania ryzykiem
- III. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych
- IV. Fundusze własne
- V. Adekwatność kapitałowa i bufor antycykliczny
- VI. Ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia
- VII. Ryzyko kredytowe kontrahenta
- VIII. Ryzyko kredytowe do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

- IX. Korzystanie z ECAI
- X. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

- XI. Informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

- XII. Informacje w zakresie ryzyka płynności i pozycji płynnościowej.

- XIII. Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo Bankowe.

- XIV. Informacja w zakresie dźwigni finansowej.

- XV. Informacje w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

- XVI. Informacje z zakresu aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń.

- XVII. Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważonych ryzykiem

**INFORMACJA Z ZAKRESU PROFILU RYZYKA I POZIOMU KAPITAŁU, WYMOGÓW
KAPITAŁOWYCH, POLITYKI W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ ORAZ ART. 111A UST
4 USTAWY – PRAWO BANKOWE
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W SIERAKOWICACH
WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU**

WSTĘP

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie według stanu na 31 grudnia 2017 r.
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - nie stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - nie stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne - Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
2. Informacje te są ogłaszane z częstotliwością roczną, nie później niż w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Informacje są ogólnie dostępne dla wszystkich uczestników rynku w placówkach Banku w formie papierowej i na stronie internetowej banku pod adresem: www.bssierakowice.pl

I. Informacje ogólne o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Sierakowicach z siedzibą w Sierakowicach, ul. Kartuska 3, ujawnia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2017 roku.
2. W 2017 roku Bank Spółdzielczy w Sierakowicach prowadził działalność poprzez:

Centralę – w Sierakowicach ul. Kartuska 3, 83-340 Sierakowice

Oddział – w Chmielnie ul. Gryfa Pomorskiego 37, 83-333 Chmielno

Oddział – w Lini ul. Turystyczna 9, 84-223 Linia

Oddział – w Sulęczynie ul. Al. Zwycięstwa 1, 83-320 Sulęczyno

Punkt Kasowy – w Sierakowicach ul. Lęborska 30, 83-340 Sierakowice

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą (Uchwała Zarządu nr 83/2017 z dn. 08-12-2017 r. i RN nr 79/2017 z dn. 20-12-2017 r.). Jest ona zgodna z założeniami Strategii Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, w związku z tym system zarządzania ryzykiem w Banku uwzględnia zapisy Umowy Systemu Ochrony SGB, przepisy wewnętrzne wydawane przez Spółdzielnię.
Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach jest powiązana również
3. z innymi regulacjami o charakterze strategicznym np. Planem finansowym, a także wytycznymi Systemu Ochrony SGB zawartymi we wzorcowych zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
4. Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
5. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
6. Ujawnienie zawiera Informację dotyczącą strategii i procesów zarządzania rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej

ujawnień lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i poziomu ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko jak również informacje objęte art. 111 a ust.4 ustawy – Prawo bankowe.

7. Ujawnienie zawiera Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

8. Bank informuje, że:

1) Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem.

Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji, o których mowa w art.4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia nr 575/2013.

2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Regulaminu pracy Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Procedurą oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Sierakowicach. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli na podstawie Regulaminu przeprowadzania wyborów do Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sierakowicach biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Procedurą oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sierakowicach.

3) Bank z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

4) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka zgodnie z art. 9cb ustawy – Prawo bankowe.

5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją „System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach” definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

8. System kontroli ryzyka bankowego obejmuje zarządzanie kilkoma głównymi rodzajami ryzyka, które zostały w Banku zdefiniowane jako ryzyko o istotnym charakterze.
9. Do istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
- 1) ryzyko kredytowe i koncentracji,
 - 2) ryzyko płynności,
 - 3) ryzyko stopy procentowej,
 - 4) ryzyko operacyjne,
 - 5) ryzyko kapitałowe,
 - 6) ryzyko braku zgodności.

Ryzyko kredytowe

- Strategia zarządzania ryzykiem – Uchwała Zarządu BS nr 83/2017 z dn. 08-12-2017 r. i Rady Nadzorczej nr 79/2017 z dn. 20-12-2017 r.
- Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym - Uchwała Zarządu nr 7/2017 z dn. 09-02-2017 r. i Rady Nadzorczej nr 11/2017 z dn. 16-02-2017 r., w których zostały zawarte zasady identyfikacji, pomiaru i analizy ryzyka kredytowego.
- Zasady Zarządzania Ryzykiem Koncentracji w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach – Uchwała Zarządu BS nr 58/2017 z dn. 14-09-2017 r. i Rady Nadzorczej nr 63/2017 z dn. 20-10-2017 r.

- Zasady Zarządzania Ryzykiem Detalicznych Ekspozycji Kredytowych w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach – Uchwała Zarządu nr 77/2016 z dn. 19-12-2016 r. i Rady Nadzorczej nr 69/2016 z dn. 19-12-2016 r.

- Zasady Zarządzania Ekspozycjami Zabezpieczonymi Hipotecznie (EKZH) w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach – Uchwała Zarządu nr 78/2016 z dn. 19.12.2016 r. i Rady Nadzorczej nr 70/2016 z dn. 19-12-2016 r.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym koncentracji) jest utrzymanie stabilnego zrównoważonego i optymalnego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Ponadto cele strategiczne obejmują: dostarczenie Zarządowi informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku; utrzymanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie 2,5% ; ograniczenie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym to proces ciągły, opierający się na okresowo weryfikowanych zasadach, których przestrzeganie umożliwić ma zminimalizowanie zagrożeń występujących w działalności kredytowej, co można osiągnąć dzięki podejmowaniu odpowiednich działań zabezpieczających w dwóch podstawowych obszarach: ryzyka pojedynczej transakcji, ryzyka

portfela kredytowego. Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoring, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w instrumenty finansowe zgodnie z obowiązującymi zasadami zarządzania ryzykiem inwestycji; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych nie może przekroczyć 50 % FW Banku;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowy, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 50 % ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

Ryzyko płynności

- Strategia zarządzania ryzykiem – Uchwała Zarządu BS nr 83/2017 z dn. 08-12-2017 r. i Rady

Nadzorczej nr 79/2017 z dn. 20-12-2017 r.

- Zasady Zarządzania Ryzykiem Płynności w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach – Uchwała

Zarządu BS nr 54/2016 z dn. 22-09-2016 r. oraz Rady Nadzorczej nr 43/2016 z dn. 22-09-2016 r.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz mogące się pojawić potrzeby w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowania klientów.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez :

- 1) pozyskiwanie depozytów o możliwe długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 2) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 3) utrzymanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
- 4) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwałe przez depozyty powiększone o fundusze własne;

- 5) utrzymanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 6) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku;
- 7) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczenie udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej.

Bank przyjął następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma charakter skonsolidowany i całościowy, co oznacza zarządzanie płynnością w odniesieniu do pozycji bilansowych i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie wydziały i jednostki organizacyjne Banku. W 2017 r. ryzyko płynności pozostawało na bezpiecznym poziomie.

Ryzyko stopy procentowej

- Strategia zarządzania ryzykiem – Uchwała Zarządu BS nr 83/2017 z dn. 08-12-2017 r. i Rady Nadzorczej nr 79/2017 z dn. 20-12-2017 r.

- Zasady Zarządzania Ryzykiem Stopy Procentowej w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach – Uchwała Zarządu BS nr 15/2017 z dn. 09-03-2017 r. oraz Rady Nadzorczej Nr 22/2017 z dn. 09-03-2017 r.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczenie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez :

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie **5%** sumy bilansowej;
- 3) zmniejszenie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych;
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
 - c) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Ryzyko operacyjne

- Strategia zarządzania ryzykiem – Uchwała Zarządu BS nr 83/2017 z dn. 08-12-2017 r. i Rady Nadzorczej nr 79/2017 z dn. 20-12-2017 r.

- Zasady Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach –

Uchwała Zarządu BS nr 23/2017 z dn. 26-04-2017 r. oraz Rady Nadzorczej nr 35/2017 z dn.

26-04-2017 r.

Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opracowane zgodnie z zaleceniami

„Rekomendacji M”. Przyjęte cele strategiczne zostały określone w Strategii zarządzania ryzykiem.

Głównym celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja ryzyka poniesienia straty, która może być spowodowana nieadekwatnym lub błędnym działaniem procesów, ludzi i systemów lub też czynników zewnętrznych. W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego Zarząd Banku zatwierdził uchwałą Zarządu nr 30/2014 z dn. 13-06-2014r. Plan utrzymania ciągłości działania w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach. Ograniczanie ryzyka operacyjnego Bank upatruje w :

- 1) optymalizacji efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 6) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowalnego poziomu;
- 7) likwidowaniu negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych;

- 8) rejestrowaniu danych o zdarzeniach operacyjnych i poniesionych stratach operacyjnych w Rejestrze Incydentów ryzyka operacyjnego i ich analizę wraz z analizą strat bezpośrednich i pośrednich.

Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne dotyczące ryzyka kapitałowego zostały określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego – Uchwała Zarządu nr 80/2017 z dn. 08-12-2017 r. oraz Rady Nadzorczej nr 70/2017 z dnia 20-12-2017 r.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko dla rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 16%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 15%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 15%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 67%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 12%;

- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 99 % funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instrumentach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3,4,5;
- 12) nieangażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony SGB za wyjątkiem Banku Zrzeszającego.

Limity strategiczne (apetyt na ryzyko) na 31-12- 2017 r.

Ryzyko kredytowe:

1. Pokrycie rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych – min 70%, wartość limitu 89,52%, stopień realizacji limitu 136,96 %;
2. Udział instrumentów finansowych w funduszach własnych – max 50%, wartość limitu 12,62%; stopień realizacji limitu 25,24 %;

3. Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym – max 2,5%, wykonanie 1,35 % ,
stopień realizacji limitu 54%;

4. Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej
o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania - max 50%, wykonanie
34,03% - stopień realizacji limitu 68,06 %.

5. DTi EKZH dla klientów detalicznych oraz DEK kształtuje się następująco:

<i>Warunki</i>			<i>Maksymalny poziom DtI nie więcej niż</i>
<i>dochód netto wnioskodawcy PWP – przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw</i>	<i>okres kredytowania</i>	<i>miejsce zamieszkania</i> <i>- wieś</i> <i>- małe miasto <= 50 tys.</i> <i>- duże miasto > 50 tys.</i>	
dochód ≤ PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	60%
		małe miasto	55%
		duże miasto	50%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	55%
		małe miasto	50%
		duże miasto	45%
	okres > 5 lat	wieś	50%
		małe miasto	45%
		duże miasto	40%
dochód > PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	75%
		małe miasto	70%
		duże miasto	60%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	70%
		małe miasto	65%
		duże miasto	60%
	okres > 5 lat	wieś	65%
		małe miasto	60%

6. Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości
ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym – max 2%,
wykonanie 0,9 % , realizacja limitu 45,1%.

7. Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym – max
90% , wykonanie 63,31%, stopień realizacji limitu 70,3 %.

8. Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem – max 3 %, wykonanie 2,04 %, realizacja limitu 68 %;
9. Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego – max 2%, wykonanie 0,10%, realizacja limitu 5,2 %;
10. Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym – max 30%, wykonanie 1,58 %, realizacja limitu 5,27 %;
11. Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem – max 2%, wykonanie 0,00%, realizacja limitu 0,00%;
12. Wartość kwot wyegzekwowanych z zabezpieczeń – min 70%, wykonanie 0,00 %, realizacja limitu 0%;
13. Poziom nieodzyskanych kredytów – max 10%, wykonanie 0,00%, realizacja limitu 0,00%;
14. Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) – wartość limitu 5; wartość 0,
15. Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) – wartość limitu 3 000 tys. zł, wykorzystanie 0,00.

16. Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu – wartość limitu 3 %, wartość 0.

17. Ustalono maksymalne wartości wskaźnika LTV na poziomie:

80% w przypadku ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych;

80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych.

Ryzyko operacyjne

Limit wymogu kapitałowego z tyt. ryzyka operacyjnego do FW – max 6 %, wartość limitu 3,8%,
stopień wykorzystania 62,8 %;

Limity na wysokość strat w poszczególnych kategoriach ryzyka operacyjnego do FW :

- a) oszustwa wewnętrzne – wysokość limitu 0,10 %, wartość 0 %, stopień realizacji 0%;
- b) oszustwa zewnętrzne – wysokość limitu 0,25 %, wartość limitu 0 %, stopień realizacji 0%;
- c) zatrudnienie oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - wysokość limitu 0,10 %, wartość limitu 0 %, stopień realizacji 0%;
- d) klienci, produkty i normy prowadzenia działalności - wysokość limitu 0,50 %, wartość 0 %, stopień realizacji 0%;
- e) szkody w rzeczowych aktywach trwałych - wysokość limitu 0,50 %, wartość 0 %, stopień realizacji 0%;
- f) zakłócenia działalności i awarie systemu - wysokość limitu 0,30 %, wartość 0 %, stopień realizacji 0%;
- g) wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami - wysokość limitu 0,50 %, wartość - 0 %, stopień realizacji 0%.

Ryzyko płynności

- a) ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1 – wysokość limitu 0, wartość 0,
- b) ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2 – wysokość limitu 0, wartość 0,
- c) ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3 – wysokość limitu 0, wartość 0,
- d) ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4 – wysokość limitu 0, wartość 0,
- e) ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku – wysokość limitu 0, wartość limitu 0,
- f) ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku – wysokość limitu 0, wartość limitu 0,
- g) ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie pow. 1 roku – wysokość limitu 0, wartość 0,
- h) ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględniania zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) – wysokość limitu 0, wartość 0.

Ryzyko stopy procentowej

- a) udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej - max 5 %, wartość 0 %, stopień realizacji 0%,
- b) iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku – wartość limitu 1, wartość 0,22,

Ryzyko kapitałowe

- a) łączny współczynnik kapitałowy – wysokość limitu min. 16 %, wartość 22,56 %, stopień realizacji 141 %,

- b) współczynnik kapitału Tier I – wysokość limitu min. 15 %, wartość 22,56 %, stopień realizacji limitu 150,4 %,
- c) współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 – wysokość limitu min 15 %, wartość limitu 22,56 %, stopień realizacji 150,4 %,
- d) udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych – max 67 % , wartość 41,98 %, stopień realizacji limitu 62,7 %,
- e) wskaźnik dźwigni finansowej – min 3% , wartość 8,40% stopień realizacji 280 %.

W strukturze organizacyjnej Banku od 1 marca 2007 roku funkcjonuje Zespół ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk Bankowych, którego zakres działania na dzień 31.12.2017 roku obejmował monitorowanie następujących ryzyk:

- ⤴ Ryzyko kredytowe i koncentracji (w tym: EKZH, DEK)
- ⤴ Ryzyko płynności
- ⤴ Ryzyko stopy procentowej
- ⤴ Ryzyko operacyjne i teleinformatyczne
- ⤴ Ryzyko braku zgodności
- ⤴ Ryzyko kapitałowe.

W 2017 r. **ZO i MR** odbył 17 posiedzeń.

Ryzyko kredytowe

Analiza ekspozycji ryzyka kredytowego wykonywana jest w ujęciu miesięcznym (analiza wskaźnikowa) oraz w ujęciu kwartalnym analiza pełna ryzyka kredytowego i koncentracji dokonywana przez Stanowisko ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk Bankowych. Analiza obejmuje

swoim zakresem: poziom, dynamikę oraz strukturę aktywów i zobowiązań pozabilansowych, strukturę podmiotowo-produktową obliża kredytowego; ekspozycje zagrożone oraz wysokość utworzonych rezerw celowych; udział kredytów osób wewnętrznych; monitorowanie limitów kredytowych i koncentracji zaangażowań; efektywność windykacji należności kredytowych.

Analiza obejmuje również limity i badanie jakości portfeli kredytowych DEK i EKZH.

Kwartalnie prezentowane są wyniki przeliczenia testów wrażliwości dla ryzyka kredytowego i dla ryzyka koncentracji wraz ze wskazaniem ich wpływu na wynik finansowy Banku. Rocznie prezentowane są wyniki przeliczenia testów scenariuszowych wraz ze wskazaniem ich wpływu na wynik finansowy Banku.

Analiza ryzyka koncentracji prezentowana jest z częstotliwością miesięczną i obejmuje wykaz dużych ekspozycji obejmujący podmioty lub grupy podmiotów powiązanych; wielkość ekspozycji w odniesieniu do uznanego kapitału; realizacja limitów jednostkowych; wykaz koncentracji branżowych; zabezpieczeń.

Ryzyko płynności

Analiza ryzyka płynności wykonywana jest w ujęciu miesięcznym przez Stanowisko ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk Bankowych i obejmuje swoim zakresem: wskaźniki ryzyka płynności, monitorowanie limitów ryzyka płynności; monitorowanie wpływów i wypływów finansowych; wskaźnik płynności LCR, wskaźnik płynności NSFR, poziomu aktywów obciążonych i nieobciążonych, badanie struktury i stabilności depozytów w tym: wskaźniki osadu, wskaźniki

zrywalności, depozyty osób wewnętrznych ; badanie stanu środków obcych stabilnych i niestabilnych; monitorowanie wskaźników koncentracji aktywów i pasywów Banku; monitorowanie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i pasywów Banku. Analizie podlega również instrumenty regulowania płynności krótkoterminowej, dostęp do zewnętrznych środków finansowych oraz alternatywne źródła finansowania.

W celu identyfikacji zwiększonego ryzyka, Bank monitoruje zestaw wskaźników wczesnego ostrzegania oraz przeprowadza testy warunków skrajnych.

Ryzyko stopy procentowej

Analiza ryzyka stopy procentowej wykonywana jest w ujęciu kwartalnym przez Stanowisko ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk Bankowych i obejmuje swoim zakresem: analizę struktury bilansu; stopień niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych ; analizę luki przeszacowania; zestawienie terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych; wpływ zmiany w oprocentowaniu aktywów i pasywów; analizę marży i wyniku odsetkowego.

Ryzyko operacyjne

W celu bezpiecznego zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank opiera swoje działania na zapisach Rekomendacji M wprowadzonej Uchwałą KNF nr 8/2013 z dn. 8 stycznia 2013 r.

Analiza Ryzyka Operacyjnego w tym teleinformatycznego wykonywana jest w ujęciu kwartalnym przez Stanowisko ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk Bankowych i obejmuje swoim zakresem:

monitorowanie zdarzeń operacyjnych, ewidencję zdarzeń oraz ich raportowanie, badanie

wskaźników KRI.

W 2017 r. Bank nie odnotował strat brutto z tyt. zdarzeń w ramach ryzyka operacyjnego.

Wszystkie metody pomiaru ryzyk i system ich raportowania ujęte zostały w procedurach poszczególnych rodzajów ryzyk obowiązujących w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach.

III. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych

Bank Spółdzielczy w Sierakowicach na dzień 31.12.2017 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

1) Bank Spółdzielczy w Sierakowicach na dzień 31.12. 2017 roku posiadał udziały w SGB Banku S.A. podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2) Zestawienie udziałów Banku Spółdzielczego w Sierakowicach w podmiotach zależnych na koniec 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres siedziby	Przedmiot działania	Kwota udziałów brutto w zł	Kwota udziałów netto w zł	% posiadanego kapitału zakładowego lub funduszu udziałowego	Kwota niedoboru kapitału	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA
1.	SGB Bank S.A.	Poznań	Działalność finansowa	2 010 700,00	2 010 748,00	6,34	0,00	1
2.	Spółdzielnia System Ochrony	Poznań	Ochrona finansowa	1 000,00	1 000,00	0	0,00	1

	SGB i BS							
--	----------	--	--	--	--	--	--	--

IV. Fundusze własne – Strategia zarządzania i planowania kapitałowego – Uchwała Zarządu

nr 80/2017 z dn. 08-12-2017 r. i Rady Nadzorczej nr 70/2017 z dn. 20-12-2017 r.

1. Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2017 roku.

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do CRR
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		Art. 26 ust. 1, art. 27, 28, 29, wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 1		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 2		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 3		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
2	Zyski zatrzymane		Art. 26 ust. 1 lit. c)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	31 997 984,41	Art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego		Art. 26 ust. 1 lit. f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane akcje i o emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	208 050	Art. 486 ust. 2
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 2
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)		Art. 84, 479, 480
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend		Art. 26 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	32 206 034,41	
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)		Art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 10 824,00	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37, art. 472 ust. 4
9	Zbiór pusty w UE		
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartej na przyszłej rentowości z wyłączeniem aktywów wynikających z		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 472 ust. 5

	różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		Art. 33 lit. a)
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		Art. 36 ust. 1 lit. d) Art. 40, 159, art. 472 ust. 6
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		Art. 32 ust. 1
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		Art. 33 lit b)
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. e) Art. 41, art. 472 ust. 7
16	Posiadane przez instytucje bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. f) Art. 42, art. 472 ust. 8
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. g) Art. 44, art. 472 ust. 9
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. h) Art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11
20	Zbiór pusty w UE		
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1250% jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		Art. 36 ust. 1 lit. k)
20b	W tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91
20c	W tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii), art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b), art. 258
20d	W tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5

	tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)		
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)		Art. 48 ust. 1
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11
24	Zbiór pusty w UE		
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. a) Art. 472 ust. 3
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		Art. 6 ust. 1 lit. l)
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468		
	W tym: filtr dla niezrealizowanej straty 1		Art. 467
	W tym: filtr dla niezrealizowanej straty 2		Art. 467
	W tym: filtr dla niezrealizowanego zysku 1		Art. 468
	W tym: filtr dla niezrealizowanego zysku 2		Art. 468
26b	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 481
	W tym:		Art. 481
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. j)
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 494 698,00	
29	Kapitał podstawowy Tier I	31 700 512,41	
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		Art. 51, 52
31	W tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
32	W tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		Art. 486 ust. 3
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 3
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich		Art. 85, 86, 480

35	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		Art. 486 ust. 3
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi		
37	Posiadane przez instytucje bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)		Art. 52 ust. 1 lit. b) Art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3
39	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust.4
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust.4
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), 472 ust. 11 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.		
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednio udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		
41c	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń		Art. 467, 468, 481

	wymaganych przed przyjęciem CRR		
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		Art. 467
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		Art. 468
	W tym: ...		Art. 481
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)		Art. 56 lit. e)
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I		
44	Kapitał dodatkowy Tier I		
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	31 700 512,41	
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		Art. 62, 63
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II		Art. 486 ust. 4
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 4
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier II nie uwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		Art. 87, 88, 480
49	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		Art. 486 ust. 4
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		Art. 62 lit c) i d)
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi		
52	Posiadane przez instytucje bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		Art. 63 lit. b) ppkt (i) Art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 66 lit. b), art. 68, art. 477 ust. 3
54	Bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4
54a	W tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego		
54b	W tym: udziały kapitałowe istniejące przed dniem 01 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień okresu przejściowego		

55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), 472 ust. 11 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.		
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednio udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		
56c	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 467, 468, 481
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		Art. 467
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		Art. 468
	W tym: ...		Art. 481
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II		
58	Kapitał Tier II		
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	31 700 512,41	
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	140 495 725,00	
	W tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu		Art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)

	odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)		
	W tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		Art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)
	W tym pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		Art. 477, art. 477 ust. 2 lit b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	140 495 725,00	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	22,56	Art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	22,56	Art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	22,56	Art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	1 756 197,00	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1 756 197,00	
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00	
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego		
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128
69	Nieistotne w przepisach unijnych		
70	Nieistotne w przepisach unijnych		
71	Nieistotne w przepisach unijnych		
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz		Art. 36 ust. 1 lit. h) Art. 45, 46, art. 472 ust. 10 Art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4

	po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		Art. 66 lit c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11
74	Zbiór pusty w UE		
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)		Art. 62
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową		Art. 62
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		Art. 62
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		Art. 62
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2, 5
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2, 5
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3, 5
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3, 5
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4, 5
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4, 5

2. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

V. Wymogi kapitałowe

1. Bank Spółdzielczy w Sierakowicach stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,

2) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego.

2. Bank oblicza wewnętrzny wymóg kapitałowy na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko koncentracji;
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze banku;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko kapitałowe.

Uznane za istotne ryzyko braku zgodności Bank pokrywa wewnętrznym wymogiem kapitałowym obliczonym dla ryzyka operacyjnego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka będzie obliczany jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;

- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnego kosztu lub utraconego przychodu Bank wyznacza (jako procent funduszy własnych) w oparciu o następujące przesłanki:
- a) wysokość planowanego wyniku finansowego na rok obrotowy, w którym aktualizujemy niniejsze zasady;
 - b) poziom łącznego współczynnika kapitałowego;
 - c) plany kapitałowe;
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) będzie kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka o którym mowa w ust. 4.

3. Bank oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na **ryzyko kredytowe** z tytułu:
- 1) dwukrotnego wzrostu udziału portfela kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym;
 - 2) całkowitego braku skuteczności przyjętych zabezpieczeń, które stanowią instrumenty pomniejszania podstawy naliczania rezerw celowych.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla w/w czynników opisane szczegółowo w Zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym.

Wynikiem przeprowadzonych testów jest koszt jaki poniósłby Bank na skutek wystąpienia sytuacji skrajnej.

Dodatkowym wymogiem kapitałowym na ryzyko kredytowe jest kwota, o jaką suma wyników testów warunków skrajnych przekracza 5 % uznanego kapitału Banku.

Kapitałem wewnętrznym na ryzyko kredytowe jest suma kapitału regulacyjnego na ryzyko kredytowe oraz dodatkowego wymogu kapitałowego obliczonego w wyniku przeprowadzenia testu. Na datę 31-12-2017 r. wewnętrzny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wyniósł 11 036 tys. zł. z tego dodatkowy kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe wyniósł 990 tys. zł.

4. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na **ryzyko operacyjne** regulacyjny wymóg kapitałowy, obliczony zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami wyznaczania łącznej ekspozycji na ryzyko. Kapitałem regulacyjnym na ryzyko operacyjne zabezpieczona została znaczna część ryzyka wynikająca ze skali prowadzonej przez Bank działalności.

Bank oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne z tyt. zagrożenia związanego z jednoczesnym zrealizowaniem się potencjalnych zdarzeń operacyjnych, dla których, w procesie samooceny, spełnione są łącznie poniższe przesłanki:

- 1) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka jest średnie lub niskie;

2) skutki ekonomiczne są wysokie.

Bank przeprowadza test warunków skrajnych opisany szczegółowo w Zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym i teleinformatycznym. W wyniku tego testu obliczany jest koszt, który poniósłby Bank w wyniku zrealizowania się potencjalnych zdarzeń.

Bank tworzy dodatkowy kapitał wewnętrzny, jeżeli koszt przewyższy poziom kapitału regulacyjnego na ryzyko operacyjne. Dodatkowym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne jest różnica pomiędzy obliczonym kosztem, a regulacyjnym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne.

Kapitałem wewnętrznym na ryzyko operacyjne jest suma kapitału regulacyjnego na ryzyko operacyjne oraz dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne. Na datę 31-12-2017 r. wewnętrzny wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyniósł 1 194 tys. zł. Dodatkowy kapitał wewnętrzny na ryzyko operacyjne nie wystąpił.

5. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na **ryzyko koncentracji** w przypadku przekroczenia limitów koncentracji, o których mowa w obowiązujących w banku zasadach zarządzania ryzykiem koncentracji w zakresie:

- koncentracji dużych ekspozycji,
- koncentracji w ten sam sektor gospodarczy,
- w ten sam region geograficzny,

- koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawce zabezpieczenia.

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji **dużych ekspozycji** jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji dużych ekspozycji, średnioważonej wagi ryzyka dla dużych ekspozycji i wskaźnika 8%.

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji w ten sam **sektor gospodarczy** jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam sektor gospodarczy, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%.

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji w ten sam **region geograficzny** jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam region geograficzny, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%.

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji w ten sam **rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia** jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawce zabezpieczenia, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%.

Kapitałem wewnętrznym na ryzyko koncentracji jest suma kwot obliczonych zgodnie z powyższymi założeniami. Na datę 31-12-2017 r. nie wystąpił kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka koncentracji.

6. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na **ryzyko stopy procentowej** w księdze bankowej z tyt. zagrożenia związanego ze skrajną zmianą poziomu stóp procentowych na podstawie wyników testu warunków skrajnych dot. zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy.

Kapitałem wewnętrznym na ryzyko stopy procentowej jest kwota, o jaką wynik testu warunków skrajnych przekracza 3 % funduszy własnych. Na datę 31-12-2017 r. kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej wyniósł 1 077 tys. zł.

7. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na **ryzyko płynności** w oparciu o przeprowadzone testy warunków skrajnych z tyt. zagrożenia związanego z nagłym wypływem znaczącej kwoty depozytów, wynikającym z utraty zaufania klientów do Banku przy jednoczesnej konieczności utrzymania wskaźnika LCR na wymaganym przepisami prawa poziomie.

Założenia do przeprowadzania testów szczegółowo opisano w Zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Podstawę szacowania kapitału wewnętrznego dla ryzyka płynności stanowi koszt przywrócenia wskaźnika LCR do minimalnego, wymaganego przepisami poziomu.

Kapitałem wewnętrznym na ryzyko płynności jest kwota o jaką wynik testu warunków skrajnych przekracza 1 % funduszy własnych Banku. Na datę 31-12-2017 r. dodatkowy kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności nie wystąpił.

8. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na **ryzyko kapitałowe** z tytułu zagrożenia związanego ze spadkiem funduszu udziałowego oraz skrajnym wzrostem kapitału wewnętrznego.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla czynników opisanych powyżej przy jednoczesnej konieczności utrzymania adekwatności kapitałowej na poziomie określonym w kapitałowych celach strategicznych opisanych szczegółowo w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Wynikiem przeprowadzonych testów jest koszt, jaki poniósłby Bank na skutek wystąpienia sytuacji skrajnej. Na datę 31-12-2017 r. dodatkowy kapitał wewnętrzny na ryzyko kapitałowe nie wystąpił.

Na datę 31-12-2017 r. kapitał regulacyjny z tyt. ryzyka kredytowego i operacyjnego wyniósł 11 240 tys. zł. Wewnętrzny wymóg kapitałowy wyniósł 13 307 tys. zł. Współczynnik wypłacalności wyniósł 22,56 %, a wewnętrzny współczynnik wypłacalności 19,06%.

9. Bufor antycykliczny

Ujawnienia dotyczące bufora antycyklicznego

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	140 495 725,00
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0,00

10. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
------------	-------------------------	--------------

1.	Aktywa o wadze ryzyka 0%	0,00
2.	Aktywa o wadze ryzyka 20%	369 252,00
3.	Aktywa o wadze ryzyka 50%	0,00
4.	Aktywa o wadze ryzyka 75%	164 852,00
5.	Aktywa o wadze ryzyka 100%	8 816 254,00
6.	Pozycje pozabilansowe	9 350 358,00
7.	Waga ryzyka produktu 20%	0,00
8.	Waga ryzyka produktu 50%	0,00
9.	Waga ryzyka produktu 75%	16 322,00
10.	Waga ryzyka produktu 100%	679 346,00
	RAZEM	10 046 026,00

11. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Ryzyko rynkowe 1) ryzyko cen towarów 2) ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych 3) ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych 4) ryzyko ogólne stóp procentowych	0,00
2.	Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	10 046 026,00
3.	Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	0,00
4.	Przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	0,00
5.	Ryzyko operacyjne	1 193 632,00
	RAZEM	11 239 658,00

VI. Ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia

1. Należności przeterminowane rozumiane są jako należności z niespłaconą w określonych w umowie terminach kwotą odsetek lub kwotą rat kapitałowych. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

2. Ekspozycje przeterminowane rozumiane są jako przeterminowanie przekraczające 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych klas przeterminowana kwota przekracza 3 000,00 złotych.

3. Należności zagrożone rozumiane są jako należności zakwalifikowane do kategorii należności, o których mowa w przepisach w sprawie tworzenia rezerw związanych z działalnością banków. Są to należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

4. Dla potrzeb naliczania wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej” , „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, i „stracone” stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie Zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. z 2008r. Nr 235 poz.1589 z późniejszymi zmianami) oraz zasady określone w procedurze klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

5. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej na dzień 31.12.2017 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2016 roku do 31.12.2017 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2017r.	Średnia kwota w okresie od
-----	------------------	-------------------------------	-------------------------------

		w zł	31.12.2016r. do 31.12.2017r.
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	1 494 369,00	1 203 801,00
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	23 078 218,00	19 451 806,00
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	3 916,00	4 538,00
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji- banki	194 342 490,00	188 597 269,00
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	19 375 540,00	18 424 737,00
8.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	3 291 639,00	3 316 120,00
9.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	128 551 087,00	120 036 152,00
10.	Ekspozycje przeterminowane	100 030,00	159 843,00
11.	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
12.	Ekspozycje z tytułu obligacji zabezpieczonych	0	0
13.	Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
14.	Ekspozycje o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0
15.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
16.	Inne ekspozycje	5 881 491,00	5 448 833,00
17.	Ekspozycje kapitałowe	6 022 267,00	3 974 158,00
RAZEM		382 141 047,00	360 617 257,00

7. Bank przyjmuje, iż klasy ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 50% portfela kredytowego wyznaczają istotne klasy ekspozycji.

8. Do istotnych klas ekspozycji kredytowych zaliczane są zatem następujące klasy:

- 1) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach,
- 2) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji- banki.

Zmiana stanu rezerw celowych i odpisów aktualizujących aktywa w 2017 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Saldo na początek okresu	Utworzenie w okresie 2017 r	Rozwiązanie w okresie 2017 r	Spisanie lub przeniesienie do ewidencji pozabilansowej	Saldo na koniec 2017 roku
Sektor finansowy	0	0	0	0	0
Należności normalne	0	0	0	0	0
Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0
Należności poniżej standardu	0	0	0	0	0
Należności wątpliwe	0	0	0	0	0
Należności stracone	0	0	0	0	0
Sektor niefinansowy	2 077 221,41	137 505,27	119 237,00	65,29	2 095 424,39
Należności normalne	39 879,52	37 978,62	16 795,51	-	61 062,63
Należności pod obserwacją	1 389,17	0,00	1 187,31	0	201,86
Należności poniżej standardu	0,00	41 921,00	41 921,00	0,00	0,00
Należności wątpliwe	0,00	57 605,65	57 605,65	0,00	0,00
Należności stracone	2 035 952,72	0,00	1 727,53	65,29	2 034 159,90
Sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności normalne	0	0	0	0	0
Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0
Należności poniżej standardu	0	0	0	0	0
Należności wątpliwe	0	0	0	0	0
Należności stracone	0	0	0	0	0
Kredyty stracone tworzone w ciężar funduszu restrukturyzacyjnego	0	0	0	0	0
Majątek finansowy	0	0	0	0	0
Rzeczowy majątek trwały	2 593 799,00	125 666,04	4 010,58	0,00	2 715 454,46
Papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Aktywa trwale do zbycia	0	0	0	0	0
Aktywa finansowe	0	0	0	0	0
Inne aktywa	0	0	0	0	0
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	0	0	0	0	0
Rezerwy razem	4 671 020,41	263 171,51	123 247,78	65,29	4 810 878,85

9. Strukturę geograficzną ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych

klas ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	Istotne obszary geograficzne	Kwota (w zł)
I.	Województwo pomorskie	148 161 143,00
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	17 473 933,00
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	111 521 216,00
3.	Ekspozycje detaliczne lub ekspozycje warunkowe detaliczne	3 340 601,00
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych	15 825 393,00
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	0,00

10. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów lub według typu

kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji:

1) strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta

według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki:	195 836 859,07
	1) należności normalne	195 836 859,07
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego:	0,00
	1) należności normalne	0,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
3.	Pomocnicze instytucje finansowe:	0,00
	1) należności normalne	0,00

	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
4.	Institucje ubezpieczeniowe:	0,00
	1) należności normalne	0,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		195 836 859,07

2) strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta oraz w podziale na branże według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe:	0,00
	1) należności normalne	0,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie:	52 117 627,94
	1) należności normalne	52 117 627,94
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
3.	Przedsiębiorcy indywidualni:	39 740 603,64
	1) należności normalne	39 487 116,52
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	253 487,12
4.	Osoby prywatne:	34 322 358,30
	1) należności normalne	32 247 913,09
	2) należności pod obserwacją	0,00

	3) należności zagrożone	2 074 445,21
5.	Rolnicy indywidualni:	27 333 770,04
	1) należności normalne	27 265 644,33
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	68 125,71
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych:	1 012 247,00
	1) należności normalne	1 012 247,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		154 526 606,92

3) strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wartość w zł
1. Należności normalne	23 080 000,00
2. Należności pod obserwacją	0,00
3. Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	23 080 000,00

4) strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	28 175 074,04
	1) należności normalne	28 106 948,33
	2) należności pod obserwacją	0,00

	3) należności zagrożone	68 125,71
2.	Przetwórstwo przemysłowe	15 867 614,75
	1) należności normalne	15 867 614,75
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
3.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	5 608 727,00
	1) należności normalne	5 608 727,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
4.	Budownictwo	21 934 350,49
	1) należności normalne	21 934 350,49
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
5.	Handel hurtowy i detaliczny	15 215 889,12
	1) należności normalne	14 962 402,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	253 487,12
6.	Hotele i restauracje	10 583 009,00
	1) należności normalne	10 583 009,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
7.	Transport gospodarka magazynowa i łączność	3 230 013,00
	Należności normalne	3 230 013,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
8.	Pośrednictwo finansowe	1 656 989,00
	1) należności normalne	1 656 989,00

	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
9.	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	719 402,00
		719 402,00
	1) należności normalne	0,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
10.	Edukacja	4 344 430,00
	1) należności normalne	4 344 430,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
11.	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna pozostała	12 370 653,67
		12 370 653,67
	1) należności normalne	0,00
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
12.	Usługi i działalność gdzie indziej niesklasyfikowana	1 090 646,55
	1) należności normalne	1 090 646,55
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	0,00
	Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym	120 796 798,62
	Osoby prywatne	33 729 808,30
	1) należności normalne	31 655 363,09
	2) należności pod obserwacją	0,00
	3) należności zagrożone	2 074 445,21
	Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym	154 526 606,92

5) Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne klasy należności

według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Istotne klasy należności	1-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	Pow. 20 lat
<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw spółek i spółdzielni</i>	12 702 812	1 456 138	1 484 237	4 294 251	5 182 065	7 269 696	4 298 694	2 156 852	1 022 197
<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców, indywidualnych</i>	4 940 498	409 054	834 004	1 755 302	2 933 856	6 805 934	8 273 823	3 998 959	0
<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rolników indywidualnych</i>	4 966 802	1 102 446	966 639	2 308 816	2 739 179	5 763 538	5 075 475	1 002 492	0
<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec osób fizycznych</i>	2 443 691	638 353	958 143	1 919 726	3 567 226	7 713 014	9 519 496	4 598 193	1 739 329
<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji niekomercyjnych</i>	1 153	4 507	7 017	314 034	322 121	341 508	21 907	0	0
RAZEM	25 054 956	3 610 498	4 250 040	10 592 129	14 744 447	27 893 690	27 189 395	11 756 496	2 761 526

- 6) Struktura należności zagrożonych w rozbiciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych według stanu na dzień 31.12.2017r. przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne:	29 490 078,31
	1) kredyty w rachunku bieżącym	4 453 328,71
	2) pozostałe kredyty i inne	25 240 193,00
	3) kredyty przeterminowane	4 421,00
	4) rezerwy celowe	0
	5) korekta wartości	216 751,74
	6) odsetki	8 887,34
2.	Należności pod obserwacją:	0,00
	1) kredyty pod obserwacją	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe	0,00
	4) korekta wartości	0,00
	5) odsetki	0,00
3.	Należności zagrożone:	0,00
	1) kredyty zagrożone	0,00
	2) kredyty przeterminowane	253 487,12
	3) rezerwy celowe i odpis aktualizujący	411 868,12
	4) korekta wartości	0
	5) odsetki	158 381,00
	Razem	29 490 078,31
Lp.	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rolników indywidualnych</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne:	23 739 135,56
	1) kredyty w rachunku bieżącym	4 720 617,31
	2) pozostałe kredyty i inne	19 134 644,33

	3) kredyty przeterminowane	2 00,00
	4) rezerwy celowe	0
	5) korekta wartości	118 126,08
	6) odsetki	0
2.	Należności pod obserwacją:	0,00
	1) kredyty pod obserwacją	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe	0,00
	4) korekta wartości	0,00
	5) odsetki	0,00
3.	Należności zagrożone:	54 757,79
	1) kredyty zagrożone	56 250,00
	2) kredyty przeterminowane	11 875,71
	3) rezerwy celowe i odpis aktualizujący	13 689,44
	4) korekta wartości	0
	5) odsetki	321,52
	Razem	23 793 893,35
Lp.	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne:	39 643 482,54
	1) kredyty w rachunku bieżącym	11 341 134,68
	2) pozostałe kredyty i inne	28 525 807,55
	3) kredyty przeterminowane	0,00
	4) rezerwy celowe	0,00
	5) korekta wartości	229 937,04
	6) odsetki	6 477,35
2.	Należności pod obserwacją:	0,00
	1) kredyty pod obserwacją	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe	0,00
	4) korekta wartości	0,00

	5) odsetki	0,00
3.	Należności zagrożone:	0,00
	1) kredyty zagrożone	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	0,00
	4) korekta wartości	0,00
	5) odsetki	0,00
	Razem	39 643 482,54
Lp.	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec osób prywatnych</i>	Wartości w zł
1.	Należności normalne:	30 661 672,95
	1) kredyty w rachunku bieżącym	247 985,99
	2) pozostałe kredyty i inne	30 770 785,38
	3) kredyty przeterminowane	3 954,87
	4) rezerwy celowe i odpisy aktualizujący	74 808,90
	5) korekta wartości	322 651,24
	6) odsetki	36 406,85
2.	Należności pod obserwacją:	0,00
	1) kredyty pod obserwacją	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe	0,00
	4) korekta wartości	0,00
	5) odsetki	0,00
3.	Należności zagrożone:	45 393,52
	1) kredyty zagrożone	54 468,00
	2) kredyty przeterminowane	2 019 977,21
	3) rezerwy celowe i odpis aktualizujący	3 609 666,31
	4) korekta wartości	222,08
	5) odsetki	1 580 836,70
	RAZEM	30 707 066,47
Lp.	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec pozostałych podmiotów niefinansowych</i>	Wartości w zł

1.	Należności normalne:	1 010 346,
	1) kredyty w rachunku bieżącym	0,00
	2) pozostałe kredyty i inne	1 012 247
	3) kredyty przeterminowane	0,00
	4) rezerwy celowe	0,00
	5) korekta wartości	1 900,47
	6) odsetki	0,00
2.	Należności pod obserwacją:	0,00
	1) kredyty pod obserwacją	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe	0,00
	4) korekta wartości	0,00
	5) odsetki	0,00
3.	Należności zagrożone:	0,00
	1) kredyty zagrożone	0,00
	2) kredyty przeterminowane	0,00
	3) rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	0,00
	4) korekta wartości	0,00
	5) odsetki	0,00
RAZEM		1 010 346,53

7) Kwoty ekspozycji normalnych, pod obserwacją, przeterminowanych i zagrożonych – przedstawione oddzielnie – w podziale na istotne obszary geograficzne na dzień 31.12.2017 roku zawiera poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Województwo pomorskie	-----	Województwo -----
Należności normalne	127 732 083,99		
Należności przeterminowane	10 375,87		
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	74 808,90		
Korekta wartości	891 695,38		
Należności pod obserwacją	0,00		
	0,00		

Należności przeterminowane	0,00		
Rezerwy celowe	0,00		
Korekta wartości			
Należności zagrożone	110 718,00		
Należności przeterminowane	4 024 879,26		
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	4 035 223,87		
Korekta wartości	343,50		
Należności poniżej standardu	110 718,00		
Należności przeterminowane	14 748,73		
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	25 093,34		
Korekta wartości	343,50		
Należności wątpliwe	0,00		
Należności przeterminowane	0,00		
Rezerwy celowe	0,00		
Korekta wartości	0,00		
Należności stracone	0,00		
Należności przeterminowane	4 010 130,53		
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	4 010 130,53		
Korekta wartości	0,00		

VII. Ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank uznaje, że regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wyliczony w I Filarze zgodnie z Zasadami wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko jest wystarczający. Kapitałem regulacyjnym zabezpieczona jest znaczna część ryzyka, związana z ryzykiem niewypłacalności kontrahenta.

VIII. Ryzyko kredytowe do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

Zestawienie wartości ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych sporządzone według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość przed zastosowaniem technik redukcji	Wartość po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka	Wartość stanowiąca pomniejszenia funduszy własnych
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	1 494 369	1 494 369	0,00
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	23 078 218	23 078 218	0,00
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	3 916	3 916	0,00
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00	0,00	0,00
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organizacji międzynarodowych	0,00	0,00	0,00
6.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	194 342 490	194 342 490	0,00
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	19 375 540	19 375 540	0,00
8.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	3 291 639	2 468 729	0,00

9.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	128 551 087	96 488 676	0,00
10.	Ekspozycje przeterminowane	100 030	100 030	0,00
11.	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0,00	0,00	0,00
12.	Ekspozycje z tytułu obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00	0,00
13.	Pozycje sekurytyzacyjne	0,00	0,00	0,00
14.	Ekspozycje o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0,00	0,00	0,00
15.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00	0,00
16.	Ekspozycje kapitałowe	6 022 267	6 022 267	0,00
17.	Inne ekspozycje	5 881 491	5 881 491	0,00

1. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł	Wartość godziwa w zł
1.	Akcje SGB Bank S.A. Poznań	2 010 700,00	0,00	0,00
2.	Akcje BGŻ S.A.	48,00	0,00	0,00
	RAZEM	2 010 748,00	0,00	0,00

IX. Korzystanie z ECAI

Nie dotyczy

Bank nie korzysta z ratingów.

X. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Pomiar ryzyka stopy procentowej oparty jest na następujących założeniach :

- 1) do pomiaru ryzyka stopy procentowej bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
- 2) do oceny tego ryzyka Bank wykorzystuje również inne dodatkowe metody, np. badania symulacyjne zmian w przychodach odsetkowych, zmian w kosztach odsetkowych i w konsekwencji zmiany w wyniku odsetkowym.
- 3) badaniu i ocenie podlega wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku.

Analiza luki polega na określeniu wielkości niedopasowania między wrażliwymi na zmiany stopy procentowej aktywami i pasywami poszczególnych przedziałach czasowych uwzględniających pierwszy możliwy termin zmian (przeszacowania) stóp procentowych.

Zakłada się, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat dla Banku. Narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki banku związane jest z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeliczanych w poszczególnych terminach.

2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są co kwartał, Zespołowi ZOiMR, Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej.

3. Przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych o 200 p.b na datę 31.12.2017 r. w zakresie ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie zmiana wyniku odsetkowego wyniosła 2 028 tys. zł. co stanowi **6,4 % FW**.
4. Metoda zaktualizowanej wartości ekonomicznej pozwala na ocenę, w jakim stopniu zmiana stóp procentowych wpływa na zmianę wartości ekonomicznej Banku. Przy założeniu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 200 p.b. zmiana wartości zaktualizowanej kapitału wyniosła na 31-12-2017 r. 140 tys. zł. tj. 0,44 % FW.

XI. Informacja o polityce wynagrodzeń oraz Informacje z zakresu polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Na politykę wynagrodzeń w Banku składają się:

- 1) Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej i innych członków organów statutowych i regulaminowych w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach przyjęta Uchwałą ZP nr 10/2017 z dn. 23-03-2017 r.;
- 2) Regulamin wynagradzania członków Zarządu - uchwała Rady Nadzorczej nr 40/2017 z dn. 12-06-2017 r.
- 3) Polityka zmiennych składników wynagradzania – uchwała zarządu nr 40/2017 z dn. 12-06-2017 r.

4) Uchwały ustalające wysokość wynagrodzeń członków Zarządu przyjęte przez Radę Nadzorczą.

Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku określają „Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej i innych członków organów statutowych i regulaminowych w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach”, stanowiąc tym samym wewnętrzny zbiór zasad ładu korporacyjnego.

Szczegółowe zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustalane są zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Banku.

W Banku obowiązuje, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą „Regulamin wynagradzania członków Zarządu”, którym objęte są wynagrodzenia członków Zarządu, jako osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Wynagrodzenie członków Zarządu obejmuje składniki stałe oraz składniki zmienne.

Składniki wynagrodzenia są tak ustalane, aby odpowiadały w szczególności stopniowi odpowiedzialności i kwalifikacjom, a także zapewniały prawidłowość realizacji zadań wynikających z działalności Banku.

W Banku funkcjonuje „Polityka zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach” przyjęta uchwałą Rady Nadzorczej nr 35/2013 na posiedzeniu w dn. 19.12.2013r. wraz z późniejszymi zmianami.

Ostatnia zmiana: Uchwała Rady Nadzorczej nr 40/2017 z dn. 12-06-2017 r. Zgodnie z określoną w § 29 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dn. 06-03-2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną przez Bank oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku, rozumie się wyłącznie członków Zarządu związanych z Bankiem umową o pracę.

Wynagrodzenie członków Zarządu podzielone jest na część stałą (wynagrodzenie zasadnicze określone w umowie o pracę) oraz część zmienną.

W rozumieniu przyjętej Polityki (...) częścią zmienną wynagrodzenia jest wyłącznie roczna premia regulaminowa, przyznawana na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu.

Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.

Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.

Ocena wyników całego Banku obejmuje koszt ryzyka całego Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Ocena pracy poszczególnych członków Zarządu obejmuje m. in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) zysku netto;
- 2) zwrotu z aktywów ROA;
- 3) wskaźnika należności zagrożonych;
- 4) łącznego współczynnika kapitałowego;
- 5) wskaźnika płynności LCR.

Oceniając indywidualne wyniki pracy członków Zarządu, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.

Ponadto w ocenie efektów pracy członków Zarządu za 2017 r. brano również pod uwagę stopień realizacji „Strategii Banku Spółdzielczego w Sierakowicach na lata 2016-2020.

Rada Nadzorcza uwzględniła również zweryfikowane sprawozdanie finansowe za 2017 r. Badania dokonał Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie reprezentowany przez Kluczowego Biegłego Rewidenta P. Annę Kraczkowską nr PIBR 11 520.

Zasady wypłaty rocznej premii regulaminowej :

Wysokość rocznej premii regulaminowej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku. Łączna kwota wypłacanej rocznej premii regulaminowej dla Członków Zarządu w danym roku nie może przekroczyć 5 % rocznego zweryfikowanego przez audytora zewnętrznego wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 25 % osiągniętego w danym roku przez Członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Rada Nadzorcza podejmowała decyzje w formie uchwały o rocznej premii regulaminowej dla poszczególnych Członków Zarządu na zasadach określonych w Regulaminie wynagradzania Członków Zarządu. Bank nie stosuje odroczonej wypłaty wynagrodzenia zmiennego.

Na dzień 31.12.2017 r. w skład Zarządu wchodziły 3 osoby.

1. Zbiorcze informacje ilościowe dot. wynagrodzenia stałego i zmiennego członków Zarządu BS za rok obrotowy 2017 .

Wartość wynagrodzeń ogółem członków zarządu (w tys. zł)	Wynagrodzenie stałe	Wynagrodzenie zmienne
581,63	473,53	108,10

Rada Nadzorcza w trakcie swoich posiedzeń na bieżąco informowana jest o poziomie ryzyka Banku, na bieżąco monitoruje poziom ryzyka umożliwiającą zastosowanie zasad wynikających z Polityki wynagrodzeń.

Wynagrodzenia członków Zarządu wypłacane są zgodnie z zawartymi umowami, a przepisy Regulaminu wynagradzania członków Zarządu i Polityki zmiennych składników wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach są zgodne z przepisami prawa.

Rada Nadzorcza nadzoruje stosowanie polityki wynagrodzeń i corocznie ocenia prawidłowość jej stosowania.

Informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń

Bank zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe nie powołuje komitetu ds. wynagrodzeń.

XII. Ryzyko płynności i pozycja płynnościowa

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności.

Wydział Ekonomiki i Analiz – będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności podlega Wiceprezesowi Zarządu ds. Ekonomiki i Analiz.

Wydział wykonuje następujące zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedury dot. zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
- 2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków;
- 3) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i wewnętrznego NSFR.

Stanowisko ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk będące komórką monitorującą ryzyko płynności, podlega Prezesowi Zarządu i wykonuje zadania związane z :

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedury dot. zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka oraz poziomu limitów;
- 2) zgłaszaniem potrzeby zmiany polityki płynnościowej Banku;
- 3) zapewnieniem zgodności procedury ze strategią banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- 4) proponowaniem wysokości limitów ryzyka płynności;
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
- 6) analiza wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka;
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 8) oceną poziomu ryzyka płynności;
- 9) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności;
- 10) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;

- 11) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd dla komórki zarządzającej mającej na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności banku;
- 12) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Zespół Oceny i Monitoringu Ryzyk – wykonuje zadania doradcze i opiniodawcze w zakresie ryzyka płynności w tym:

- 1) wydawanie opinii na temat strategii zarządzania ryzykami, w tym ryzyka płynności;
- 2) współudział w kształtowaniu głównych założeń strategii ryzyka płynności w tym podstawowych wskaźników i limitów;
- 3) opiniowanie metodologii wyznaczania limitów, analiza limitów;
- 4) rekomendowanie Zarządowi opinii w zakresie ryzyka płynności.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności

Głównym źródłem finansowania działalności są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych.

Oferta depozytowa kierowana jest zarówno do klientów detalicznych jak i do sektora niefinansowego.

W zakresie finansowania działalności długoterminowej Bank lokuje nadwyżki środków na okresy 28 dniowe z możliwością ich przedłużania.

Zarząd Banku podejmuje decyzje dotyczące charakterystyki poszczególnych produktów kredytowych i depozytowych w zakresie terminów płatności tych produktów; podejmuje decyzje dotyczące inwestycji kapitałowych.

Bank nie korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania np. z kredytów i pożyczek z banku zrzeszającego.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje są w pełni scentralizowane.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Sierakowicach jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Zadania wykonywane przez Bank Zrzeszający na rzecz Banku Spółdzielczego w zakresie ryzyka płynności :

- 1) prowadzenie rachunków bankowych Banku Spółdzielczego w Sierakowicach za pośrednictwem których Bank przeprowadza swoje rozliczenia pieniężne oraz utrzymuje rezerwę obowiązkową;
- 2) naliczania, odprowadzania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej Banku na rachunku w NBP;
- 3) przyjmowania lokat Banku Spółdzielczego;
- 4) dokonywania w imieniu Banku Spółdzielczego rozrachunków międzybankowych;

- 5) naliczania i odprowadzania w imieniu Banku Spółdzielczego należnych wpłat do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego;
- 6) prowadzenie odrębnego rachunku, na którym deponowane są aktywa Banku Spółdzielczego, stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych.

Warunki i zadania BS w zakresie ryzyka płynności wynikające z przynależności do zrzeszenia:

- otwarcie i posiadanie rachunku bieżącego wyłącznie w Banku Zrzeszającym;
- przeprowadzania za pośrednictwem rachunku rozliczeń pieniężnych oraz utrzymania rezerwy obowiązkowej, z zastrzeżeniem iż środki rezerwy obowiązkowej nie mogą być przez bank wykorzystywane do realizacji bieżących zleceń;
- deponowanie w Banku Zrzeszającym środków finansowych stanowiących nadwyżkę płynnościową;
- deponowania na wyodrębnionym rachunku w Banku Zrzeszającym aktywów stanowiących pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych Banku.

Bank jest członkiem Spółdzielczego Sytemu Ochrony SGB na podstawie Umowy Systemu Ochrony SGB z dn. 23 listopada 2015r.

W zakresie ryzyka płynności obowiązki Banku wynikające z członkostwa w Systemie Ochrony to m.in. :

- 1) realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem mechanizmów kontroli, ograniczania oraz klasyfikowania ryzyka;
- 2) przesyłania do Spółdzielni wymaganych przez nią dokumentów i sprawozdań;
- 3) przesyłania do Spółdzielni planów finansowych;
- 4) terminowego wnoszenia składek oraz innych opłat w ramach Mechanizmu Pomocowego Systemu Ochrony.

Ponadto w celu ograniczenia ryzyka uczestnik Systemu wprowadza:

- 1) odpowiednio i jednakowo zorganizowane mechanizmy monitorowania i klasyfikacji ryzyka, obejmujące w szczególności określenie poziomu ryzyka oraz sytemu limitów ograniczających ryzyko;
- 2) reguły kontroli ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
- 3) limity wewnętrzne dostosowane do poziomów limitów określonych przez Spółdzielnię.

5. Rozmiar nadwyżki płynności

Lp	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
1	Norma krótkoterminowa ponad minimum	119 643 843
2	Norma długoterminowa ponad minimum	136 788 873

3	LCR ponad minimum	154

6. Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR

Lp	Nazwa	Wielkość
1	Norma krótkoterminowa	68 910 971
2	Norma długoterminowa	155 894 485
3	Wskaźnik LCR	193

7. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem)
1	Przedział od 1 tygodni do 1 miesiąca	157 269 521	164 824 465	157 128 909	164 683 853
2	Przedział do 3 miesięcy	-1 790 707	163 033 757	- 1 847 487	162 836 366
3	Przedział do 6 miesięcy	897 758	163 931 516	784 315	163 620 682

8. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w zrzeczeniu

Bank jako uczestnik Systemu Ochrony SGB może skorzystać z pomocy w razie zaistnienia niebezpieczeństwa utraty płynności lub wypłacalności gdy wystąpi jedna z następujących przesłanek:

- 1) Bank będzie realizował wewnętrzny plan naprawy lub program naprawczy;
- 2) Bank nie spełni wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w Rozporządzeniu CRR oraz wymogów nałożonych na podstawie Prawa Bankowego;
- 3) Bank nie spełni norm płynności, o której mowa w części szóstej Rozporządzenia CRR;
- 4) Bank przekroczy normy w zakresie limitów dużych ekspozycji, o których mowa w Rozporządzeniu CRR;
- 5) Występuje zagrożenie utraty bieżącej zdolności do realizacji zobowiązań pieniężnych Banku.

Formy udzielenia pomocy:

- 1) pożyczka płynnościowa – udzielona na wsparcie płynności;
- 2) pożyczka restrukturyzacyjna – udzielona na wsparcie działań, mających na celu usunięcie niewypłacalności lub groźby niewypłacalności banku;
- 3) kaucja – ustanowiona celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej;
- 4) gwarancja, poręczenie lub inne zabezpieczenie;
- 5) nabycie wierzytelności;
- 6) pożyczka długoterminowa na warunkach zobowiązań podporządkowanych;

- 7) objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Spółdzielczego;
- 8) wniesienie wkładów pieniężnych do Banku Spółdzielczego.

9. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

W ocenie banku przyczyną, która może spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Bank.

10. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące itp.

11. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności, które Bank stosuje w swojej działalności to:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
- systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

12. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności.

Podstawowe pojęcia mające zastosowanie w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności w Banku to :

- 1) płynność bieżąca – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 2) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 3) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 4) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 5) płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 6) bufor płynności - oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”;

Pozostałe pojęcia zostały określone w procedurze wewnętrznej – Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach.

13. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą

Bank zagospodarowuje nadwyżki środków poprzez lokowanie w Banku Zrzeszającym niemniej jednak, w wyniku zmieniających się warunków otoczenia makroekonomicznego, bank dopuszcza inwestowanie nadwyżek środków w instrumenty finansowe za pośrednictwem lub za zgodą Banku Zrzeszającego.

Nadwyżka środków może być inwestowana w :

- 1) obligacje komercyjne;
- 2) obligacje komunalne;
- 3) jednostki TFI;
- 4) bony pieniężne;
- 5) bony skarbowe;
- 6) obligacje Skarbu państwa.

Na datę 31-12-2017 Bank posiadał obligacje komunalne w wysokości 4 000 000,00 zł
W zakresie oceny wpływu transakcji na poziom ryzyka płynności Bank bada co najmniej :

- 1) zmianę wysokości nadzorczych miar płynności;

- 2) zmianę kształtu zestawienia urealnionych terminów płatności aktywów i pasywów Banku;
- 3) wpływ transakcji na poziom limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko płynności;
- 4) czas obejmujący moment złożenia dyspozycji o wykupie instrumentów finansowych, a otrzymaniem środków na rachunek.

14. Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych.

Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w planowaniu awaryjnym, wyznaczaniu poziomu limitów, procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

15. Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach zawierają plany awaryjne, które zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

16. Polityka utrzymania rezerwy płynności.

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów oraz dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystane jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych;
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;
 - pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
 - przyrostu depozytów.

Do aktywów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków.

2. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach zrzeszenia.

Bank będąc uczestnikiem zrzeszenia i Spółdzielczego Systemu ochrony ma możliwość skorzystania ze środków, które wymieniono w punkcie 8 do wysokości uznanego kapitału Tier 1.

3. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności zostały zawarte w Instrukcji „System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Sierakowicach”, która to instrukcja określa w sposób szczegółowy zakres, częstotliwość termin raportowania z zakresu płynności.

XIII. Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo Bankowe.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Sierakowicach spełniają wymogi określone w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe. Posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków i dają rękojmię należytego wykonania tych obowiązków.

Ocena kwalifikacji odbywa się na podstawie obowiązującej procedury tj. „Procedury oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej BS w Sierakowicach” oraz „Procedury oceny kwalifikacji członków Zarządu i Zarządu BS w Sierakowicach”.

Oceny kwalifikacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza, która dokonała kolegioidalnej oceny Zarządu i nadała Zarządowi ocenę pozytywną za 2017 r. – Uchwała RN nr 4/2018 z dn.15-02-2018 r. Ponadto Rada Nadzorcza dokonała indywidualnej oceny poszczególnych członków Zarządu nadając każdemu członkowi Zarządu indywidualną ocenę pozytywną za 2017 r. Przyjęto Uchwały nr 4a/2018, 4b/2018 i 4c/2018 r.

Ocena kwalifikacji Rady Nadzorczej i poszczególnych członków Rady dokonywana jest przez Zebranie Przedstawicieli.

Na posiedzeniu w dn. 15 marca 2018 r. ZP dokonało indywidualnej oceny członków Rady Nadzorczej za 2017 r. – przyjęto Uchwałę ZP nr 3a/2018 nadając ocenę pozytywną poszczególnym członkom Rady. Ponadto Zebranie Przedstawicieli dokonało kolegioidalnej oceny Rady Nadzorczej nadając Radzie ocenę pozytywną za działalność w 2017 r. – Uchwała ZP nr 3b/2018.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie powinni pełnić funkcji członka Zarządu oraz Rady Nadzorczej w innych podmiotach w liczbie ograniczonej przez art. 22aa ust. 2, w powiązaniu z ust. 3.

Wszyscy członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej zgodnie z dokonaną w 2017 r. oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.

XIV. Informacja w zakresie dźwigni finansowej

- 1) Bank ustalił limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie 3%;

- 2) poziom wskaźnika dźwigni finansowej na koniec roku obrachunkowego 2017r. kształtował się na poziomie 8,40 % ;
- 3) poziom aktywów oraz zobowiązań pozabilansowych uwzględnionych w obliczaniu wskaźnika dźwigni kształtował się odpowiednio na poziomie: 366 779 tys. zł. i 22 862 tys. zł;
- 4) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego;
- 5) na poziom wskaźnika dźwigni finansowej w roku obrachunkowym 2017 miał wpływ wzrost poziomu ekspozycji kredytowych oraz aktywów wobec sektora finansowego, przy jednoczesnym zwiększeniu kapitału Tier I w 2017r. o wynik finansowy za 2016 r.

XV. Informacje w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonuje System kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i złożoności działalności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

W organizacji procesu zarządzania wprowadzono podział na trzy linie obrony, do każdej linii zostały przypisane komórki Banku.

1. Na pierwszej linii obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzona przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub we komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. :
 - a) St. ds. Oceny i Monitoringu Ryzyk
 - b) St. ds. Monitoringu i Klasyfikacji, Windykacji i Restrukturyzacji,
 - 2) niezależne St. ds. Zgodności/ Kontroli wewnętrznej.

3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.
5. W Banku działa St. ds. Zgodności/ Kontroli Wewnętrznej odpowiedzialne za zapewnienie zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnienie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest :

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- 2) komórka ds. zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórkę Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- 2) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,

- 3) zapewnienia niezależności komórce ds. zgodności,
- 4) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

XVI. Informacje z zakresu aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń.

Składnik aktywów traktowany jest jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

Ujawnienia dotyczące aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń

Formularz A – Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji zgłaszającej	0		0	
030	Instrumenty kapitałowe	0	0	0	0
040	Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0
120	Inne aktywa	0		0	
Formularz B – Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa	Wartość godziwa		

		obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych 010	zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych 040
	130	Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą	0
	150	Instrumenty kapitałowe	0
	160	Dłużne papiery wartościowe	0
	230	Inne zabezpieczenia otrzymane	0
	240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	0
Formularz C – Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych 010	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS 030
	010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0
D – Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

XVII. Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych wazone ryzykiem

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sierakowicach niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Data 23 marca 2018r.

- 1) Roman Dawidowski – Prezes Zarządu
- 2) Gabriela Koszałka - Wiceprezes ds. Ekonomiki i Analiz
- 3) Barbara Bronk - Wiceprezes ds. Handlowych